

Olga Lipińska

Wierzbica, pow. Szydłowiec

Informator Archeologiczny : badania 3, 335-336

1969

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

logii obudowy szybowej. Ich zawartość kulturową stanowi przede wszystkim ceramika z młodszej fazy wczesnego średniowiecza, skorupy orzechów laskowych, pestki s czereśni, liczne odpadki drewna i fragmenty lin s łyka lipowego oraz ozdoba w postaci serca wycięta z cienkiej blachy posrebrzanej. Na podstawie techniki wykonania, surowca i formy oraz analogii z terenów sąsiednich, głównie z Krakowa, ceramikę można datować na przełom XII i XIII wieku.

W świetle przedstawionych materiałów zabytkowych funkcjonowanie szybu należy zatem odnieść do XII/XIII wieku i pierwszą połowę XIII wieku, a jego zasypanie na połowę lub początek drugiej połowy XIII stulecia. Jest to najstarszy znany dotychczas szyb górniczy na terenie krakowskich żup solnych, świadczący o wydobywaniu soli kamiennej w Wieliczce już na przełomie XII i XIII wieku.

WIERZBICA, pow. Szydłowiec

Państwowe Museum Archeologiczne w Warszawie.

Badania prowadziła mgr Olga Lipińska. Finansowało Państwowe Museum Archeologiczne. Pierwszy sezon badań. Osada z ostatniej fazy okresu wczesnośredniowiecznego i ślady osadnictwa średniowiecznego.

Prace wykopaliskowe miały charakter rozpoznawczych badań sondowych. Stanowisko znajduje się w ogrodzie należącym do plebanii, na niewysokim wzgórzu. Rów sondażowy o długości 20 i szerokości 1,5 m przeprowadzono wzdłuż północnego stoku wzniesienia. W partii północnej rowu, wykop rozszerzono do wymiarów 4 x 4,8 m.

Na odcinku tym odsłonięto ślady bardzo zniszczonego obiektu ze szczątkami pieca, w którego wypełnisku znajdowały się skorupy glinianych kafli garnkowych, oraz pozostałości paleniska ułożonego z drobnych kamieni polnych i zarysy jamy. Z jamy o kształcie owalnym zachowała się tylko część przydenna o wymiarach 2,4 x 1,1 m i głębokości do 15 cm.

Na podstawie ceramiki zarówno palenisko z kamieni polnych, jak i jamę należałoby zaliczyć do ostatniej fazy wczesnego średniowiecza datując je na przełom XII/XIII i XIII wiek.

W sąsiedztwie jamy znaleziono szpilę żelazną z uszkiem. W środkowej partii rowu odsłonięto częściowo niewyraźne zarysy ciemnej ziemi z węglem drzewnym i polepą oraz nieregularne skupisko kamieni. Z warstwy nad kamieniami pochodzi gwizdek z kości ptasiej. Natomiast w południowej części sondażu, bliżej kulminacji wzgórza, natrafiono na dobrze zachowaną jamę ze śladami posłupkach. Uchwycony fragment jamy miał około 3 m szerokości, głębokość dochodziła do 60 cm. Nieco powyżej, w warstwie kulturowej znaleziono igłę kościaną i gliniany przęślik. Z wypełniska jamy pochodzą fragmenty prątnicy, przęśliki gliniane /1 cały i 1 fragment/ oraz znaczna ilość ceramiki datującej ten obiekt na XII/XIII - XIII wiek.

Z tegorocznych badań, oprócz wyżej wymienionych znalezisk, pochodzi kilka nożyków żelaznych, ośeżka kamienna, szpila żelazna z uszkiem, nieco mniejsza od wymienionej poprzednio, brązowy kabłączek skroniowy o średnicy 2,5 cm oraz hetka kościana.

Planuje się kontynuację wykopalisk w roku przyszłym.